

Česká obchodní inspekce

inspektorát Jihomoravský a Zlínský se sídlem v Brně
třída Kpt. Jaroše 1924/5, 602 00 Brno

Č.j.: ČOI 146647/18/3000/P/N

V Brně dne: 26. listopadu 2018

Sp.Zn: 809/30/18

PŘÍKAZ

Česká obchodní inspekce, inspektorát Jihomoravský a Zlínský se sídlem v Brně, jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 7 odst. 2 a ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů a místně příslušný správní orgán podle ust. § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v rozhodném znění (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich“), rozhodl podle ust. § 90 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve spojení s ust. § 150 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), takto:

obviněná: JAVORNÍK - CZ s.r.o.

sídlo: Štítná nad Vláří 414, 763 33, Štítná nad Vláří-Popov

IČ: 634 90 021

I. se uznává vinnou z porušení právní povinnosti, kterého se dopustila tím, že

dne 1. 8. 2018, na čerpací stanici, na adrese Štítná nad Vláří 414, 763 33 Štítná nad Vláří, prodávala pohonnou hmotu (nafta motorová, vzorek č. 245/30/18/V), která dle laboratorních zkoušek provedených SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, U Trati 42, 100 00 Praha 10, nevyhověla zvláštním právním předpisům. Na základě inspekční zprávy č. 2013/2018 ze dne 3. 8. 2018, bylo zjištěno a prokázáno, že pohonná hmota nafta motorová, vzorek č. 245/30/18/V, nevyhověla limitním hodnotám příslušné ČSN EN 590+A1 a to v ukazateli „Bod vzplanutí P.M.“, kdy zjištěná hodnota činila 51,5°C, zatímco příslušná hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259 má činit minimálně 53,0°C, a tím porušila právní povinnost uvedenou v ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách a naplnila skutkovou podstatu ust. § 9 odst. 1 písm. b) tohoto zákona.

- II. Za spáchání výše uvedeného přestupku se obviněné **ukládá** podle ust. § 9 odst. 14 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení ve spojení s ust. § 90 odst. 1, ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich,

pokuta

ve výši **30.000,- Kč** (slovy: třicettisíckorunčeských).

Uloženou pokutu je obviněná povinna uhradit ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. účtu 3754-829011/0710, VS 1108093018, KS: 1148 (převodním příkazem), 1149 (poštovní poukázkou).

Odůvodnění

Dne 1. 8. 2018 provedli inspektoři České obchodní inspekce, inspektorátu Jihomoravského a Zlínského se sídlem v Brně, třída Kpt. Jaroše 1924/5, 602 00 Brno, kontrolu včetně odběru kontrolních vzorků pohonných hmot na čerpací stanici, na adrese Štítná nad Vláří 414, 763 33 Štítná nad Vláří, kterou provozuje obchodní společnost JAVORNÍK - CZ s.r.o., IČ 634 90 021. Při kontrole a odběru vzorků byl přítomen ředitel firmy [REDAKCE]. O tomto byl dne 1. 8. 2018 sepsán úřední záznam.

Dne 11. 9. 2018 byl inspektory na pracovišti inspektorátu vyhotoven protokol o kontrole, jehož přílohou byl úřední záznam ze dne 1. 8. 2018 včetně příloh (Protokol o odběru vzorků pohonných hmot č. 301808010009602, doklad o koupi, stav zásob, inspekční zpráva č. 2012/2018 ze dne 3. 8. 2018, Zkušební protokol č. 23306 ze dne 3. 8. 2018, inspekční zpráva č. 2013/2018 ze dne 3. 8. 2018, Zkušební protokol č. 23307 ze dne 3. 8. 2018) a dodací nákladní list DNL L707618 ze dne 1. 8. 2018, dodací list L707618 ze dne 1. 8. 2018 a faktura č. 184202375 ze dne 31. 7. 2018), a který byl obviněné coby kontrolované osobě doručen prostřednictvím datových schránek dne 21. 9. 2018.

Obviněná coby kontrolovaná osoba nepodala proti zjištění uvedenému v protokolu o kontrole námitky, ani se jinak nevyjádřila.

Kontrolou bylo zjištěno a prokázáno, že obviněná dne 1. 8. 2018, na čerpací stanici, na adrese Štítná nad Vláří 414, 763 33 Štítná nad Vláří, prodávala pohonnou hmotu (nafta motorová, vzorek č. 245/30/18/V), která dle laboratorních zkoušek provedených SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, U Trati 42, 100 00 Praha 10, nevyhověla zvláštním právním předpisům. Na základě inspekční zprávy č. 2013/2018 ze dne 3. 8. 2018, bylo zjištěno a prokázáno, že pohonná hmota nafta motorová, vzorek č. 245/30/18/V, nevyhověla limitním hodnotám příslušné ČSN EN 590+A1 a to v ukazateli „Bod vzplanutí P.M.“, kdy zjištěná hodnota činila 51,5°C, zatímco příslušná hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259 má činit minimálně 53,0°C.

Prodejem pohonné hmoty, která nespĺňovala požadavky zvláštních právních předpisů, porušila obviněná právní povinnost stanovenou v ustanovení § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách a tím naplnila skutkovou podstatu přestupku ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 písm. b) tohoto zákona.

Na základě ust. § 7 odst. 2 písm. a) zákona o pohonných hmotách Česká obchodní inspekce kontroluje složení a jakost pohonných hmot, s výjimkou elektřiny, u výrobce, distributora, dovozce, vývozce, a u provozovatele čerpací stanice, a to i během přepravy, podle zvláštního právního předpisu a sleduje a monitoruje složení a jakost pohonných hmot, s výjimkou elektřiny, v souladu s prováděcím právním předpisem vydaným podle § 3 odst. 4; provádění rozborů je zajišťováno prostřednictvím akreditovaných osob.

Na základě ust. § 7 odst. 2 písm. b) citovaného zákona Česká obchodní inspekce kontroluje plnění povinností podle § 3 odst. 1 a 2, § 5 odst. 3 až 5, § 5 odst. 7 písm. a), b), d) a e) a § 6q odst. 1, 4 a 5.

Na základě ust. § 7 odst. 2 písm. c) citovaného zákona Česká obchodní inspekce kontroluje ve spolupráci s orgány správního dozoru podle zvláštních předpisů plnění povinnosti podle § 5 odst. 1 a 6 a § 6q odst. 2 a 3.

Ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách stanoví, že pohonné hmoty, s výjimkou elektřiny, lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.

Ust. § 3 odst. 4 zákona o pohonných hmotách stanoví, že prováděcí právní předpis stanoví požadavky na složení a jakost pohonných hmot a způsob sledování a monitorování jejich složení a jakosti.

Ustanovení § 9 odst. 1 písm. b) citovaného zákona stanoví, že právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 tohoto zákona.

Ust. § 9 odst. 14 písm. b) citovaného zákona stanoví, že za přestupek se uloží pokuta do 5 000 000,- Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b), c) nebo d), odstavce 4 písm. d).

K tomu lze dodat, že sledování a monitoring složení a jakosti prodávaných pohonných hmot a následnými rozborů zajišťovanými akreditovanou osobou je jedním z předpokladů ochrany zákazníka a současně znamená omezení rizik nebo způsobení majetkové újmy.

Správní orgán má za prokázané, že postupoval ve smyslu ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Při určení výměry pokuty bylo přihlédnuto ke všem relevantním kritériím pro určení výše trestu danými ust. § 37 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, zejména k povaze a závažnosti přestupku, k významu právem chráněného zájmu, ke způsobu spáchání přestupku a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán; dále k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. Závažnost přestupku vyjádřil správní orgán výší uložené pokuty.

Správní orgán uvádí, že mimo jiné smyslem přijetí zákona o pohonných hmotách je chránit zákazníka před prodejem nekvalitních pohonných hmot. Zákazník očekává kvalitní výrobek zaručující jeho spokojenost, je však zcela odkázán na solidnost firmy a prakticky není schopen se bránit, neboť nemá možnost jakost

pohonných hmot zkontrolovat. Pokud prodávající prodá nekvalitní výrobek, poškozují tím zákazníka, neboť kráčí jeho právo na výrobky prodávané v závazně stanovené jakosti.

Nejprve se správní orgán zabýval způsobem spáchání přestupku. Nedodržení parametru v bodu vzplanutí má dle odborných studií několik příčin. Jako nejčastější příčina nedodržení bodu vzplanutí se obecně uvádí kontaminace motorové nafty automobilovým benzínem při přepravě cisternami, u nichž se střídá přepravované médium (pohonná hmota), za předpokladu, že parametry původní motorové nafty vyhovují požadavkům příslušné normy. Ke kontaminaci však může také docházet např. i při dopravě paliv produktovodem nebo při skladování. Z důvodu, že ke spáchání přestupku mohlo dojít způsobem, který nastínil správní orgán v úvodu hodnocení tohoto kritéria a je typický pro tento druh protiprávního jednání (technologická nekázeň), neshledal správní orgán takové skutečnosti, které by v souvislosti se způsobem spáchání přestupku, vzal ve prospěch obviněné nebo k její tíži.

Odpovědnost obviněné za přestupek (prodej pohonné hmoty, která nesplňuje požadavky zvláštních právních předpisů) je objektivní odpovědností, tzn., že správní orgán nezkoumá zavinění, což potvrdil i rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. července 2010 sp. zn. 7Ca 215/2008-31-34, citace: „Odpovědnost za kvalitu prodávaných paliv a tedy i za porušení povinnosti prodávat paliva v požadované jakosti nese zásadně prodejce.“ Této odpovědnosti se obviněná tedy nemůže zbavit např. poukazem na dodání pohonné hmoty distribuční společností, či na přepravce, který pohonnou hmotu přepravuje prodávajícímu. Objektivní odpovědnost je tu dána z praktických důvodů. Zjišťování a dokazování zavinění konkrétních osob by bylo velmi obtížné a zdlouhavé. Z důvodu zjednodušení postavení příslušných správních orgánů při ukládání sankcí podnikatelským subjektům je proto právní úprava přestupků podle zákona o pohonných hmotách a dalších zákonů založena na objektivní odpovědnosti nebo také „odpovědnosti za výsledek“ na rozdíl od odpovědnosti podle trestního práva. K vyvození odpovědnosti postačuje samotný fakt porušení nebo nesplnění povinností stanovených zákonem nebo uložených na jejich základě. Jelikož správnímu orgánu nebyly ze strany obviněné předloženy takové podklady, které by správní orgán mohl vyhodnotit ve prospěch nebo v neprospěch obviněné, musí správní orgán toliko konstatovat, že rozhodl při hodnocení tohoto kritéria tak, jak je výše uvedeno.

V závěru hodnocení tohoto zákonného kritéria správní orgán konstatuje a připouští, že při přejímce zboží (PHM) je omezená možnost obviněné zjistit skutečnost, zda dodaná PHM splňuje požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami, tedy zda se následně prodejem nebude dopouštět protiprávního jednání, avšak to ji nezabavuje objektivní odpovědnosti. Je pouze na obviněné, aby si zajistila takový zdroj dodávek PHM, který by následně minimalizoval riziko jejího případného protiprávního jednání, či zajistila příslušná opatření.

Dále se správní orgán zabýval následkem protiprávního jednání. Bod vzplanutí je typický ukazatel požární bezpečnosti, resp. snížený bod vzplanutí snižuje požární bezpečnost při manipulaci s motorovou naftou, což se v daném případě dotýká i spotřebitele při tankování. Tato bezpečnost se významně zhoršuje se snižující teplotou bodem vzplanutí. Pokles bodu vzplanutí má tedy především vliv na bezpečnostní parametry při manipulaci a skladování, zatímco chování paliva při spalování se prakticky nemění. Na druhé straně však vyšší koncentrace benzínu v motorové naftě snižuje mazací schopnost paliva a zvyšuje tak opotřebování vstřikovacích systémů. Snížený bod vzplanutí tak signalizuje, že může mít nafta sníženou mazivost. Následek používání takto nekvalitní pohonných hmot se může projevit až po delším časovém období.

Spotřebitel očekává kvalitní výrobek zaručující jeho spokojenost, je však zcela odkázán na solidnost firmy a prakticky není schopen se bránit, neboť nemá možnost jakost pohonných hmot zkontrolovat. Pokud prodávající prodá nekvalitní výrobek, poškozují tím spotřebitele, neboť kráčí jeho právo na výrobky

prodávané v závazně stanovené jakosti. Potenciální nebezpečí poškození motoru je možné předpokládat při bodu splnutí nižším než 30,0°C a zejména nižším než 20°C, tj. když bod vzplanutí klesne na úroveň požadavku pro 1. Třidu hořlavých látek, pod 21°C podle ČSN 65 0201, přičemž zjištěná hodnota bodu vzplanutí byla zjištěna 51,5°C.

Na základě výše uvedeného správní orgán následek protiprávního jednání (prodej motorové nafty s nižším parametrem bodu vzplanutí než stanovuje zvláštní právní předpis (zjištěná hodnota 51,5°C, což snížení v procentuálním vyjádření činí 2,83 %), z důvodu snižování mazivosti pohonné hmoty, vyhodnotil v neprospěch obviněné. Na druhou stranu správní orgán vzal v úvahu ve prospěch obviněné skutečnost, že zjištěné parametry v těchto případech nejsou v blízkosti hranice 30,0°C, resp. nelze předpokládat poškození motoru.

Taktéž v souvislosti s následkem protiprávního jednání vzal správní orgán v neprospěch obviněné i okolnost, že případné následky se nemusí týkat pouze malého množství zákazníků ale několika desítek (budeme-li brát obecně známé hledisko, že do jedné nádrže osobního automobilu lze natankovat přibližně 50 litrů pohonné hmoty). Stav zásob (před odběrem vzorků) k 27. 7. 2018 pohonné hmoty nafta motorová činil minimálně 15.138 litrů, viz dodací list.

Ve prospěch obviněné vzal správní orgán okolnost, že porušení právní povinnosti stanovené v ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách se obviněná dopustila poprvé, pokud je správnímu orgánu známo.

Správní orgán přihlédl ve prospěch obviněné k tomu, že tato při dotčené kontrole se správním orgánem řádně spolupracovala a snažila se poskytnout všechny požadované informace. I vzhledem k tomuto mohla potom kontrola proběhnout efektivním a hospodárným způsobem.

Na základě vyhodnocení zákonných kritérií, přihlédnutím k okolnostem ve prospěch a v neprospěch obviněné a úvahy správního orgánu, byla obviněné uložena pokuta ve výši 30.000,- Kč, tedy při spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí uvedeného v ustanovení § 9 odst. 14 písm. b) zákona o pohonných hmotách, kdy za přešůpek podle odst. 1 písm. b) může být uložena pokuta do 5 000 000 Kč. Na druhé straně však byla pokuta uložena v takové výši, aby byla znatelná v majetkové sféře obviněné, tedy byla pro ni nikoliv zanedbatelná a tím plnila svou úlohu, na jedné straně funkci preventivní a výchovnou a na druhé straně funkci represivní. Dle uvážení správního orgánu je shora uvedená výše pokuty plně v souladu se zákonem, zcela odpovídá závažnosti přešůpku i zásadě přiměřenosti používané v řízení o přešůpcích. Správní orgán při ukládání pokuty postupoval v souladu s právními předpisy, hodnotil všechna zákonná kritéria, vzal v potaz taktéž rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2004, sp. zn. 10 Ca 250/2003, publikován pod č. 560/2005 Sb., NSS, kde se městský soud podrobně zabýval úlohou postihu ve správním řízení, přičemž zdůraznil, že finanční postih musí být znatelný v majetkové sféře delikventa, tedy být pro něho nikoliv zanedbatelný. Pokuta, která byla uložena na spodní hranici zákonného rozmezí, se pak správnímu orgánu nejeví jako excesivní, nýbrž jako adekvátní.

Hlavním účelem uložení sankce ve formě pokuty je důrazně upozornit obviněnou na povinnost dodržovat při své podnikatelské činnosti ustanovení veřejnoprávních předpisů.

Správní orgán v souladu se zásadou rychlosti a efektivnosti řízení vydal dle ust. § 90 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přešůpky a řízení o nich, ve spojení s ust. § 150 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, tento příkaz, neboť dospěl k závěru, že je ukládána povinnost v řízení z moci úřední, že skutkové zjištění je dostatečné, skutečný stav věci byl spolehlivě zjištěn. Podkladem pro vydání příkazu je

úřední záznam a protokol o kontrole, včetně příloh, pořízené v souladu s právními předpisy, o jejichž obsahu nejsou pochybnosti.

Z výše uvedených důvodů rozhodl správní orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu.

Poučení

Podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu má obviněná právo podat proti tomuto příkazu odpor ve lhůtě 8 dnů ode dne jeho oznámení u Inspektorátu Jihomoravského a Zlínského se sídlem v Brně. Lhůta pro podání odporu běží ode dne následujícího po oznámení příkazu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a v řízení se pokračuje.

Lhůty pro vydání rozhodnutí začínají znovu běžet dnem podání odporu. Obviněná je zejména oprávněna dle ust. § 36 správního řádu navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí a má právo vyjádřit své stanovisko.

Před vydáním rozhodnutí má obviněná možnost se vyjádřit k jeho podkladům, a to ve lhůtě dané ustanovením § 71 správního řádu. Po uplynutí této lhůty bude vydáno rozhodnutí podle ust. § 94 zákona o přestupcích a řízení o nich.

Pokud po podání odporu bude vydáno rozhodnutí, kterým bude obviněná uznána vinnou z přestupku, bude jí, kromě správního trestu, uložena podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu též povinnost nahradit paušální náklady řízení ve výši 1.000,- Kč, které jsou stanovené vyhláškou č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o paušální částce nákladů řízení, v platném znění.

Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím, kde platí, že nebude-li ve stanovené lhůtě zaplacen pokuta, bude vymáhána příslušným správním orgánem.

Mgr. Karel Havlíček
ředitel inspektorátu